

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 342 / 2014

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Β' ΤΜΗΜΑ)**

Συνεδρίαση της 3^{ης} Νοεμβρίου 2014

ΣΥΝΘΕΣΗ:

Πρόεδρος : Αλέξανδρος Καραγιάννης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη : Θεόδωρος Ψυχογιός, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Ευγενία Βελώνη, Αικατερίνη Γρηγορίου, Δημήτριος Χανής, και Χριστίνα Διβάνη, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια : Γεωργία Μπουρδάκου, Πάρεδρος ΝΣΚ (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθ. πρωτ. Δ18Α5022850 ΕΞ 2014/24-09-2014 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών (Γενική Δ/νση Τελωνείων και ΕΦΚ, Δ/νση 18^η Τελωνειακών Οικονομικών Συστημάτων (Τμήμα Α')).

Περίληψη ερωτήματος: *Αν για την έγκριση απλοποιημένης διαδικασίας εφοδιασμού πλοίων, αεροσκαφών κλπ που χορηγείται στις αναγνωρισμένες εφοδιαστικές επιχειρήσεις, η διάταξη του άρθρου 2 παρ.1 της υπ' αριθ. Τ. 1940/41/2003 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία, προκειμένου να θεωρηθεί μια εφοδιαστική επιχείρηση ως αναγνωρισμένη, απαιτεί ως προϋπόθεση την εγγραφή της στον οικείο επαγγελματικό φορέα, αναφέρεται αποκλειστικά στο σωματείο με την επωνυμία Πανελλήνιος Σύλλογος Εφοδιαστών Πλοίων-Εξαγωγέων.*

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Β' Τμήμα) γνωμοδότησε ως εξής :

I. Ιστορικό

Εκ του εγγράφου της ερωτώσης υπηρεσίας προκύπτουν τα ακόλουθα, με βάση τα οποία υποβλήθηκε το εν θέματι ερώτημα :

Με το υπ' αριθ. πρωτ. 7465/14-3-2014 έγγραφό του το Α' Τελωνείου Πειραιά, με αφορμή την από 10-3-2014 επιστολή του Πανελληνίου Συλλόγου Εφοδιαστών Πλοίων-Εξαγωγέων, με θέμα τη διαγραφή μελών από τον Σύλλογο και αίτημα ανάκλησης της έγκρισης απλοποιημένης διαδικασίας εφοδιασμού των διαγραφέντων εφοδιαστικών επιχειρήσεων, λόγω μη πλήρωσης του κατά τα ανωτέρω όρου της εγγραφής τους στον οικείο επαγγελματικό φορέα, έθεσε το ερώτημα στην υπηρεσία εάν η διαγραφή εφοδιαστικών επιχειρήσεων από τον Σύλλογο, επιφέρει ανάκληση της έγκρισης απλοποιημένης διαδικασίας εφοδιασμού από το Τελωνείο σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθ. Τ. 1940/41/2003 Α.Υ.0.0.

Το ΕΜΠΟΡΙΚΟ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ, στο σχετικό έγγραφο ερώτημα της υπηρεσίας, με το υπ' αριθ. πρωτ. 8093/23.05.2014 έγγραφό του εξέφρασε την άποψη ότι, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του ν. 2081/1992 που διέπουν το θεσμό των Επιμελητηρίων και των λοιπών επαγγελματικών οργανώσεων, μέλη του Επιμελητηρίου είναι υποχρεωτικά τα φυσικά, τα νομικά πρόσωπα και οι συνεταιρισμοί εφόσον έχουν εμπορική ιδιότητα και έδρα στην περιφέρεια του Επιμελητηρίου. Ως εκ τούτου, οι εφοδιαστικές επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν κατά κύριο σκοπό τον επ' αμοιβή εφοδιασμό πλοίων, αεροσκαφών κλπ σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθ. Τ. 1940/41/2003 Α.Υ.0.0, καθόσον η εν λόγω δραστηριότητα εμπίπτει στην έννοια της εν γένει «εμπορίας», έχουν την ως άνω υποχρέωση εγγραφής στο Εμπορικό Επιμελητήριο της περιφέρειας που έχουν την έδρα τους. Συνεπώς η εγγραφή στο Εμπορικό Επιμελητήριο εμπίπτει στην έννοια του οικείου επαγγελματικού φορέα και η εγγραφή μιας εφοδιαστικής επιχείρησης στο Επιμελητήριο, καλύπτει και πληροί την προαναφερόμενη υποχρέωση εγγραφής κατά άρθρο 2 παρ.1 της υπ' αριθ. Τ. 1940/41/2003 ΑΥ00, ώστε να θεωρείται αναγνωρισμένη και να δραστηριοποιείται νόμιμα στο χώρο.

Κατόπιν τούτου, η ερωτώσα υπηρεσία ενημέρωσε με το αριθ. πρωτ. Δ18Α 5013212ΕΞ2014/30.5.2014 έγγραφό της το Α' Τελωνείο Πειραιά, κοινοποιώντας την απάντηση στον ενδιαφερόμενο Σύλλογο, σχετικά με την ερμηνεία του όρου «οικείος επαγγελματικός φορέας» όπως την διατύπωσε το ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ και ότι τυχόν διαγραφή μιας εφοδιαστικής επιχείρησης από τον Σύλλογο, δεν αποτελεί λόγο ανάκλησης της έγκρισης απλοποιημένης διαδικασίας εφοδιασμού πλοίων από το Τελωνείο.

Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Εφοδιαστών Πλοίων-Εξαγωγέων με το υπ' αριθ. πρωτ. 114/9.7.2014 έγγραφό του προς το Γραφείο Γενικής Γραμματέως Υπουργείου Οικονομικών αμφισβήτησε την ορθότητα των απόψεων της υπηρεσίας και επανέφερε το αίτημα να θεωρείται ο Σύλλογος ως «ο οικείος επαγγελματικός φορέας» του άρθρου 2 της υπ' αριθ. Τ.1940/2003 ΑΥ00, ζητώντας συγχρόνως γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους επί του θέματος. Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Εφοδιαστών Πλοίων-Εξαγωγέων, όπως προκύπτει από το οικείο καταστατικό, (στο οποίο φέρεται να έχει την επωνυμία «Πανελλήνιος Σύλλογος Εφοδιαστών Πλοίων»), ιδρύθηκε ως επαγγελματικό σωματείο το 1975 με σκοπό, μεταξύ άλλων, την συλλογική αντιμετώπιση και επίλυση των πάσης φύσεως

προβλημάτων του επαγγέλματος του Εφοδιαστή Πλοίων.

II. Νομοθετικό πλαίσιο.

1. Στις διατάξεις των άρθρων 4 παρ.1, 5 παρ.1 και 12 παρ.1 του ισχύοντος Συντάγματος ορίζονται τα εξής:

« Άρθρο 4

1. Οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου».

« Άρθρο 5

1. Καθένας έχει δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του και να συμμετέχει στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας, εφόσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή τα χρηστά ήθη».

« Άρθρο 12.

1. Οι Έλληνες έχουν το δικαίωμα να συνιστούν ενώσεις και μη κερδοσκοπικά σωματεία, τηρώντας τους νόμους, που ποτέ δεν μπορούν να εξαρτήσουν την άσκηση του δικαιώματος αυτού από προηγούμενη άδεια».

2. Στο άρθρο 11 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης «για την πρόσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών», που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν.δ. 53/1974, ορίζονται τα εξής:

«1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία του συνέρχεσθαι ειρηνικώς και στην ελευθερία συνεταιρισμού, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος ιδρύσεως μετ' άλλων συνδικάτων και προσχωρήσεως σε συνδικάτα επί σκοπώ προασπίσεως των συμφερόντων του. 2. Η άσκηση των δικαιωμάτων τούτων δεν επιτρέπεται να υπαχθεί σε άλλους περιορισμούς πέραν των υπό του νόμου προβλεπομένων και αποτελούντων αναγκαία μέτρα σε δημοκρατική κοινωνία, για την εθνική ασφάλεια, τη δημοσία ασφάλεια, την πρόσπιση της τάξεως και πρόληψη του εγκλήματος, τη προστασία της υγείας και της εθνικής ή την προστασία των δικαιωμάτων, και ελευθεριών των τρίτων...».

3. Εξάλλου στις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 603/1977 (Α' 162) όπως ισχύει, ορίζονται τα εξής:

« Άρθρο 3

Αι διατάξεις της παρ. 1στ του άρθρου 26 του 25/30 Ιουλίου 1920 Β.Δ. «περί Κώδικος των Νόμων περί Τελωνιακού Δασμολογίου», ως αύται αντικατεστάθησαν διά του άρθρου 7 του Ν.Δ. 3092/54 «περί συμπληρώσεως και τροποποιήσεως διατάξεων των περί Τελωνιακού Δασμολογίου νόμων και περί άλλων τινών διατάξεων» και ετροποποιήθησαν διά του άρθρου 3 του Ν.Δ. 70/1973 «περί αντικαταστάσεως διατάξεων τινών του Ν.Δ. 469/70», αντικαθίστανται ως κάτωθι:

1. Απαλλάσσονται των δασμών και πάντων των λοιπών κατά την εισαγωγήν εισπραττομένων φόρων, τελών και εισφορών υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων τα κάτωθι είδη τα προοριζόμενα διά σκάφη εκτελούντα θαλασσίας επί κέρδει εργασίας, εφ' όσον ταύτα τυγχάνουν αναγκαία ή χρήσιμα διά την κίνησιν, συντήρησιν, επισκευήν, κατασκευήν, ψυχαγωγίαν, ασφάλειαν πληρώματος, επιβατών και εμπορευμάτων και την εκπλήρωσιν εν γένει των σκοπών δι' ους προορίζονται τα

σκάφη ως και την κάλυψιν των αναγκών των επιβαινόντων αυτών: α) Αι μηχαναί και τα παντός είδους μηχανήματα, και εργαλεία τα μέσα συνεννοήσεως και τηλεπικοινωνίας, τα εξαρτήματα και ανταλλακτικά αυτών και τα λοιπά πάσης φύσεως υλικά. β) Τα έπιπλα, σκεύη και ο συναφής εξοπλισμός. γ) Τα μέσα ψυχαγωγίας πληρώματος και επιβατών. δ) Τα καύσιμα και λιπαντικά. ε) Τα τροφοεφόδια (τρόφιμα, ποτά, καπνικά προϊόντα και λοιπά παρεμφερή είδη). 2.....3..... 4.....5. Οι όροι και αι διατυπώσεις της ατελούς εισαγωγής των κατά το παρόν άρθρον ειδών, αι αρμόδιαι διά την χορήγησιν της ατελείας τελωνειακαί Αρχαί, τα του ελέγχου της χρησιμοποιήσεως των ατελώς παραλαμβανομένων ειδών, ως και πάσα άλλη λεπτομέρεια θέλουσι καθορισθή δι' αποφάσεων του Υπουργού Οικονομικών δημοσιευομένων διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως...».

4. Κατ' επίκληση της ως άνω διάταξης του άρθρου 3 του ν. 603/1977 εξεδόθη η υπ' αριθ. Τ.1940/41/2003 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών «Τελωνειακές διαδικασίες εφοδιασμού πλοίων, αεροσκαφών, διπλωματικών αποστολών και λοιπών προορισμών με τροφοεφόδια, καπνικά, καύσιμα κ.λ.π.» (Β' 516), στις διατάξεις της οποίας, μεταξύ άλλων, προβλέπονται τα εξής:

« Άρθρο 1

1. Τα εφόδια, (τροφοεφόδια, καπνικά, καύσιμα κ.λπ.) που απαλλάσσονται από τις δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις, σύμφωνα με τις πιο πάνω διατάξεις, πλην εκείνων που διέπονται από τις διατάξεις του Ειδικού Προορισμού, προορίζονται να καλύψουν τις ανάγκες: I. Πλοίων, εξεδρών γεώτρησης ή εκμετάλλευσης II. Αεροσκαφών III. Πρεσβειών, Ξένων Αποστολών, Διεθνών Οργανισμών..... Οι ως άνω δασμοφορολογικές απαλλαγές, χορηγούνται από τις αρμόδιες Τελωνειακές Αρχές, ανεξάρτητα από τον κοινοτικό ή μη χαρακτήρα των εφοδίων».

« Άρθρο 2. Ευθύνη Εφοδιαστών

1. Ως αναγνωρισμένες εφοδιαστικές επιχειρήσεις, νοούνται οι εγγεγραμμένες στον οικείο επαγγελματικό φορέα και στο Ειδικό Μητρώο Εξαγωγέων. Αποκλειστική ευθύνη για την παράδοση, μεταφορά και παραλαβή των εν λόγω εφοδίων, φέρουν οι εφοδιαστικές επιχειρήσεις, που ενεργούν τον εφοδιασμό. Στην περίπτωση που ο εφοδιασμός πραγματοποιείται απ' ευθείας από τον εφοπλιστή, τον πλοιοκτήτη, ή τον πράκτορα του πλοίου, η ευθύνη βαρύνει τους τελευταίους».

« Άρθρο 10. Χορήγηση Ειδικής έγκρισης

1. Οι αναγνωρισμένες εφοδιαστικές επιχειρήσεις, κατά την έννοια του άρθρου 2, μπορούν να ζητούν από την Τελωνιακή Αρχή μέσω της οποίας πραγματοποιούν εφοδιασμούς πλοίων, αεροσκαφών και Καταστημάτων Αφορολογήτων Ειδών(Κ.Α.Ε.), Έγκριση Απλοποιημένης Διαδικασίας Εφοδιασμού Πλοίων (Ε.Α.Δ.Ε.Π.), όπως αυτή καθορίζεται στα επόμενα άρθρα 11-14. Η ως άνω έγκριση μπορεί να ανακληθεί προσωρινά ή οριστικά στις περιπτώσεις μη τήρησης των όρων και προϋποθέσεων που είχαν τεθεί για τη χορήγηση της».

5. Περαιτέρω στις διατάξεις των άρθρων 1 (παρ.1, 2 και 3) και 3 (παρ.1 και 2) του ν.2081/1992 «Ρύθμιση του θεσμού των Επιμελητηρίων, τροποποίηση των διατάξεων του ν. 1712/1987 για τον εκσυγχρονισμό των επαγγελματικών οργανώ-

σεων των εμπόρων, βιοτεχνών και λοιπών επαγγελματιών και άλλες διατάξεις» (Α'154) ορίζονται τα εξής:

« Άρθρο 1 Έννοια, σκοπός, μέλη

1. Τα Επιμελητήρια αποτελούν υποχρεωτικές, αυτοτελείς και ανεξάρτητες ενώσεις φυσικών και νομικών προσώπων, που ασκούν εμπορική δραστηριότητα σε ορισμένη περιφέρεια. Τα Επιμελητήρια είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, επί των οποίων ο Υπουργός Ανάπτυξης ασκεί κατασταλτική διαχειριστική εποπτεία, ως προς τη νομιμότητα των πράξεών τους.2. Σκοπός των Επιμελητηρίων, μέσα στα όρια της περιφέρειάς τους, είναι η προστασία και η ανάπτυξη του εμπορίου, της βιομηχανίας, της βιοτεχνίας, των επαγγελμάτων, του τομέα παροχής υπηρεσιών και των εξαγωγών, σύμφωνα με τα συμφέροντα και τους στόχους της εθνικής οικονομίας, για την ανάπτυξη και την πρόοδο αυτής. Η παροχή προς την Πολιτεία γνωμοδοτικών εισηγήσεων για κάθε οικονομικό θέμα, περιλαμβανομένων και των σχετικών νομοσχεδίων, με γνώμονα πάντοτε την οικονομική ανάπτυξη της περιφέρειάς τους και την εξυπηρέτηση του γενικότερου συμφέροντος της εθνικής οικονομίας. Η παροχή στα μέλη τους και σε κάθε ενδιαφερόμενο γνωμοδοτικών εισηγήσεων και πληροφοριών για κάθε οικονομικό θέμα 3. Μέλη: Μέλη του Επιμελητηρίου είναι υποχρεωτικά: α. Τα φυσικά πρόσωπα, που έχουν την έδρα της εμπορικής τους δραστηριότητας στην περιφέρεια του Επιμελητηρίου. β. Τα νομικά πρόσωπα και συνεταιρισμοί, εφόσον έχουν εμπορική ιδιότητα και έδρα στην περιφέρεια του Επιμελητηρίου. 6. Σε κάθε νομό λειτουργεί ένα Επιμελητήριο. Διαχωρισμός των Επιμελητηρίων σε αυτοτελή εμποροβιομηχανικά, βιοτεχνικά και επαγγελματικά επιτρέπεται να γίνεται σε νομούς που έχουν τουλάχιστον 250.000 κατοίκους και σε παραμεθόριες ή ακριτικές, κατά γεωγραφική έννοια, περιοχές, μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων του Διοικητικού Συμβουλίου του Επιμελητηρίου και των επαγγελματικών οργανώσεων του νομού και απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης....».

« Άρθρο 3. Οργάνωση Επιμελητηρίων

1. Τα Επιμελητήρια διακρίνονται σε αμιγή και μεικτά. 2. Αμιγή Επιμελητήρια είναι τα Βιοτεχνικά, που διαθέτουν Τμήματα Βιοτεχνών και Υπηρεσιών, ως και τα Επαγγελματικά, που διαθέτουν Τμήματα Επαγγελματιών και Υπηρεσιών Τα μεικτά Επιμελητήρια κατανέμουν τα μέλη τους υποχρεωτικά στα εξής τμήματα: α) εμπορικό, β) υπηρεσιών και γ) μεταποιητικό. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του οικείου Επιμελητηρίου μπορεί να ιδρύονται και άλλα Τμήματα.».

(Σημ. Με την παράγραφο 1 του άρθρου 6 της από 12.12.2012 ΠΝΠ (Α' 240), που κυρώθηκε με το άρθρο 48 του ν. 4111/2013 (Α' 18), ορίζεται ότι: Από την 1η Ιανουαρίου 2015 καταργείται η υποχρεωτική εγγραφή στα Εμπορικά Επιμελητήρια, όπως αυτή προβλέπεται στο ν. 2081/1992 Από την αυτή ημερομηνία, η εγγραφή σε αυτά τα Επιμελητήρια καθίσταται προαιρετική).

6. Στις διατάξεις του άρθρου 1 (παρ.1, 2 και 3) του ν. 1712/1987 «Εκσυγχρονισμός επαγγελματικών οργανώσεων των εμπόρων, βιοτεχνών και λοιπών επαγγελματιών και άλλες διατάξεις» (Α' 115). ορίζονται τα εξής:

« Άρθρο 1. Αντικείμενο και σκοπός.

1. Οι διατάξεις του νόμου αυτού εφαρμόζονται στις επαγγελματικές οργανώσεις των εμπόρων, των βιοτεχνών, των επαγγελματιών και των αυτοκινητιστών. 2. Οι επαγγελματικές οργανώσεις έχουν σκοπό τη διαφύλαξη, τη μελέτη και την προαγωγή των κοινών οικονομικών, κοινωνικών και επαγγελματικών συμφερόντων των μελών τους, στα πλαίσια της εξυπηρέτησης του κοινωνικού συνόλου. Για την εκπλήρωση του σκοπού αυτού οι επαγγελματικές οργανώσεις μπορούν ιδίως: Να απευθύνονται στις δημόσιες διοικητικές και δικαστικές αρχές, την τοπική αυτοδιοίκηση, τις συνεταιριστικές οργανώσεις, τους αγροτικούς συλλόγους, τις συνδικαλιστικές οργανώσεις εσωτερικού και εξωτερικού και τους εκπροσώπους διαφόρων κοινωνικών ομάδων, για κάθε ζήτημα που αφορά τα επαγγελματικά συμφέροντα των μελών τους για τη διαμόρφωση, τη λήψη και την εφαρμογή των αποφάσεων, που αφορούν τα κοινά επαγγελματικά, οικονομικά και κοινωνικά συμφέροντα των μελών τους και γενικότερα τα συμφέροντα του κοινωνικού συνόλου. 3. Οι επαγγελματικές οργανώσεις είναι σωματεία που διέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του Α.Κ. και του εισαγωγικού του νόμου. Οι οργανώσεις αυτές δεν ασκούν κερδοσκοπική δραστηριότητα. Επιτρέπεται όμως να ενθαρρύνουν την ίδρυση από τα μέλη τους παραγωγικών, καταναλωτικών, προμηθευτικών ή πιστωτικών συνεταιρισμών, να ιδρύουν εντευκτήρια και βιβλιοθήκες και να οργανώνουν προγράμματα επιμόρφωσης των μελών τους».

(Σημ. Η παράγραφος 1 του άρθρου 1 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 8 του ν. 2081/1992).

7. Τέλος, στις διατάξεις του άρθρου 35 του ν. 4072/2012 (Α' 86) ορίζονται τα εξής:

« Άρθρο 35 Άσκηση εισαγωγικής και εξαγωγικής δραστηριότητα.

1. Εισαγωγική ή εξαγωγική δραστηριότητα δικαιούται να ασκεί κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί εμπορική δραστηριότητα και είναι εγγεγραμμένο στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ), σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3419/2005 «Εκσυγχρονισμός της Επιμελητηριακής Νομοθεσίας» (Α' 297), όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3853/2010 (Α' 90). 2. Επίσης, δικαιούνται να ασκούν εξαγωγική δραστηριότητα: α)... β) Οι εγγεγραμμένοι στα Ειδικά Μητρώα Εξαγωγέων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 936/1979 «περί τροποποίησης και συμπλήρωσης των περί εξωτερικού εμπορίου διατάξεων, ως και καταργήσεως συναφών διατάξεων» (Α' 144). 3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται η υποχρέωση εγγραφής στα Μητρώα της περίπτωσης β' της προηγούμενης παραγράφου».

III. Ερμηνεία των διατάξεων

Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, συνάγονται τα ακόλουθα:

1. Η υπ' αριθ. Τ.1940/41/2003 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθιερώνει ειδικό καθεστώς τελωνειακής παρακολούθησης και ελέγχου της διαδικασίας του εφοδιασμού πλοίων, αεροσκαφών και Καταστημάτων Αφορολογητών Ειδών, στα πλαίσια του οποίου τα εφόδια δεν αποτελούν αντικείμενο ελεύθερης διακίνησης, αλλά εξουσιοδοτούνται οι Τελωνειακές αρχές, προς τις οποίες έχει κατατεθεί σχετική αίτηση εφοδιασμού, για την παράδοσή τους υπό καθεστώς ατέλειας, μετά από επαλήθευση του είδους, της χρησιμότητας και αναγκαιότητας αυτών. Στην ως άνω απόφαση προβλέπεται απλοποιημένη διαδικασία εφοδιασμού, σύμφωνα με την οποία οι αναγνωρισμένες εφοδιαστικές επιχειρήσεις δύνανται να ζητούν από την Τελωνειακή αρχή Έγκριση Απλοποιημένης Διαδικασίας Εφοδιασμού Πλοίων, προκειμένου να πραγματοποιούν τους ως άνω εφοδιασμούς. Μια εφοδιαστική επιχείρηση για να θεωρηθεί ως αναγνωρισμένη υποχρεούται να είναι εγγεγραμμένη στον οικείο επαγγελματικό φορέα και στο Ειδικό Μητρώο Εξαγωγέων το οποίο τηρείται στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 35 παρ.3 του ν.4072/2012 η υποχρέωση εγγραφής στο Ειδικό Μητρώο Εξαγωγέων των φυσικών και νομικών προσώπων που ασκούν εξαγωγική δραστηριότητα καταργήθηκε με την προϋπόθεση ότι είναι εγγεγραμμένα στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο.

2.α. Με τις διατάξεις του ν.2081/1992 επαναλαμβάνεται και η υπό το προϊσχύον δίκαιο (σχ.ν.184/1914, ν.1089/1980, ν.1746/1988) επιβαλλόμενη υποχρέωση των φυσικών και νομικών που ασκούν εμπορική δραστηριότητα να εγγράφονται υποχρεωτικά ως μέλη των οικείων Επιμελητηρίων από την έναρξη της δραστηριότητας αυτής, ως άμεση συνέπεια της κτήσης της εμπορικής τους ιδιότητας. Τα Επιμελητήρια δεν αποτελούν συνδικαλιστική ή συντεχνιακή οργάνωση, αλλά θεσμό που αποβλέπει στη διασφάλιση ενός επαγγέλματος προς το συμφέρον του κοινού. Η σχέση μεταξύ Επιμελητηρίου και μέλους του είναι δημοσίου δικαίου, λόγω δε του δημοσίου χαρακτήρα της συμμετοχής του, ο έμπορος δεν θα μπορούσε να προβάλλει το (αρνητικό δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι (άρθρο 12 του Συντάγματος) προκειμένου να αποφύγει την εγγραφή του στο οικείο Επιμελητήριο (ΣΤΕ 3354/1988, ΟΛΝΣΚ 90/2008, ΝΣΚ 549/2012).

β. Από τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 1712/1987 προκύπτει ότι οι επαγγελματικές οργανώσεις έχουν σκοπό τη διαφύλαξη, τη μελέτη και την προαγωγή των κοινών οικονομικών, κοινωνικών και επαγγελματικών συμφερόντων των μελών τους στα πλαίσια της εξυπηρέτησης του κοινωνικού συνόλου. Ως επαγγελματικές οργανώσεις που υπάγονται στον νόμο αυτό θεωρούνται οι εργοδοτικές οργανώσεις, στις οποίες, όμως, μπορούν να συμμετέχουν οι αυτοαπασχολούμενοι ελεύθεροι επαγγελματίες, έμποροι βιοτέχνες που δεν είναι εργοδότες και αυτοκινητιστές. Οι επαγγελματικές αυτές οργανώσεις είναι σωματεία που διέπονται από τις αναγκαστικού δικαίου διατάξεις του νόμου αυτού και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του ΑΚ και ΕισΝΑΚ (ΑΠ 2228/2007, Εφ. Θεσσαλονίκης 111/2006, Εφ. Λάρισας 444/2006). Με τις διατάξεις αυτές κατοχυρώνεται το δικαίωμα να συνεταιρίζεται κάποιος και να ιδρύει σωματεία μη

κερδοσκοπικά, το δικαίωμα δε αυτό αποτελεί ειδικότερη μορφή της ελευθερίας της ομαδικής πνευματικής κίνησης και δράσης, καθώς και βάση της ελευθερίας της επαγγελματικής οργάνωσης. Απόρροια του δικαιώματος του συνεταιρίζεσθαι είναι η αρχή της πολλαπλότητας των μη κερδοσκοπικών σωματείων. Η αρχή της πολλαπλότητας εκφράζεται με την ελεύθερη σύσταση και παράλληλη λειτουργία περισσότερων σωματείων που επιδιώκουν τον ίδιο ή παρεμφερή σκοπό, για το ίδιο επάγγελμα ή τον ίδιο κλάδο, ή την ίδια επιχείρηση, ή στον ίδιο τόπο, κατά το μέτρο που κρίνεται σκόπιμο από τους ενδιαφερόμενους για την εξυπηρέτηση των υλικών και ηθικών συμφερόντων τους, μέσα στα πλαίσια των νόμων.

3. Ρητή προϋπόθεση για να θεωρηθεί μια εφοδιαστική επιχείρηση ως αναγνωρισμένη, όπως διατυπώνεται στην διάταξη του άρθρου 10 παρ.1 της υπ' αριθμ. Τ.1940/41/2003 ΑΥΟΟ, είναι η εγγραφή της στον οικείο επαγγελματικό φορέα. Ως «οικείος επαγγελματικός φορέας» είναι προφανές ότι νοείται το Επαγγελματικό Επιμελητήριο το οποίο είναι θεσμικό όργανο και στο οποίο, ως έχει προαναφερθεί, υποχρεούνται να εγγραφούν οι εφοδιαστικές επιχειρήσεις. Και τούτο, διότι υπ' αυτή την έννοια δύναται, αφενός μεν να πραγματοποιηθεί ο σκοπός του νομοθέτη, ο οποίος είναι η παροχή διευκόλυνσης στις αναγνωρισμένες εφοδιαστικές επιχειρήσεις κατά τον εφοδιασμό των πλοίων κ.λ.π. με την Έγκριση Απλοποιημένης Διαδικασίας Εφοδιασμού, αφετέρου δε, να εξασφαλιστεί η διαγραφόμενη στην ανωτέρω υπουργική απόφαση διαδικασία για την αναγνώριση της ατέλειας και την χορήγηση Έγκρισης Απλοποιημένης Διαδικασίας Εφοδιασμού Πλοίων στα κατ' αρχήν υποκείμενα σε δασμούς και φόρους αγαθά, τα οποία εκ μόνου του λόγου ότι προορίζονται, να χρησιμοποιηθούν ως εφόδια πλοίων, δεν απολαύουν ατέλειας αλλ' απαιτείται, ως αναγκαία προϋπόθεση για την αναγνώριση της ατέλειας και χορήγηση Έγκρισης Απλοποιημένης Διαδικασίας, τήρηση, υπό τον έλεγχο της κατά τόπον αρμόδιας τελωνειακής αρχής, της διαγραφόμενης στην ανωτέρω υπουργική απόφαση διαδικασίας, η οποία καθορίζει τους όρους και προϋποθέσεις της.

4. Τέλος, η αντίθετη άποψη, ότι η εγγραφή κατά την διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 3 της υπ' αριθ. Τ1940/41/2003 ΑΥΟΟ στον οικείο επαγγελματικό φορέα, νοείται αποκλειστικά η εγγραφή της εφοδιαστικής επιχείρησης στο επαγγελματικό σωματείο Πανελλήνιος Σύλλογος Εφοδιαστών Πλοίων-Εξαγωγέων, δεν εναρμονίζεται με τα συνταγματικώς κατοχυρωμένα δικαιώματα των επαγγελματικών οργανώσεων (άρθρο 5 και 12 του Συντάγματος), εν όψει και της αρχής της ισότητας (άρθρο 4 του Συντάγματος), σύμφωνα με την οποία δεν είναι επιτρεπτή η θέσπιση αδικαιολογήτων προνομίων υπέρ των μελών και αντικινήτρων για την εγγραφή σε άλλα παρεμφερή σκοπού σωματεία και γενικότερα ρυθμίσεων, με τις οποίες επηρεάζεται η άσκηση της ελευθερίας της σωματειακής οργανώσεως και προκαλείται εξαναγκασμός συμμετοχής σε συγκεκριμένο σωματείο (ΣΤΕ 2682/2005, 1502/2001, ΝΣΚ 205/2008).

IV. Υπό τα ως άνω γενόμενα δεκτά, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, επί του ως άνω ερωτήματος, αρμόζει η απάντηση ότι, κατά την διάταξη του άρθρου

2 παρ.1 της υπ' αριθ. Τ. 1940/41/2003 απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, ως εγγραφή μίας εφοδιαστικής επιχείρησης, στον οικείο επαγγελματικό φορέα, προκειμένου να θεωρηθεί αναγνωρισμένη και να τύχει από την Τελωνειακή αρχή της Έγκρισης Απλοποιημένης Διαδικασίας Εφοδιασμού Πλοίων, νοείται μόνο η εγγραφή στο ΕΜΠΟΡΙΚΟ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ, και δεν αρκεί και δεν απαιτείται και η εγγραφή στον Πανελλήνιο Σύλλογο Εφοδιαστών Πλοίων - Εξαγωγέων.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 14 - 11 - 2014

Ο Πρόεδρος

Αλέξανδρος Γερ. Καραγιάννης

Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Η Εισηγήτρια

Γεωργία Μπουρδάκου
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.